

Stockholm den 1 april 2008

Näringsdepartementet
Energienheten
103 33 STOCKHOLM

Remiss av Energinätsutredningens första delbetänkande (dir 2006:39 och 2007:27) den 1 december 2007

Er referens (N2007/9864/E)

SKGS, Skogen och Kemin, Gruvorna och Stålet, har följande synpunkter att framföra beträffande rubricerat delbetänkande. Inledningsvis kan sägas att SKGS ställer sig bakom det särskilda yttrandet rörande ”Konsumintresset i fråga om nättariffer”, särskilt yttrande rörande ”Angående överklagande regler” samt särskilt yttrande rörande ”Angående kapitalbasgolvmetoden”.

Den svenska basindustrin

Skogsindustrierna, Jernkontoret, Plast- & Kemiföretagen och SveMin samlar landets mest energiintensiva företag. Sammantaget står dessa företag för 400 000 arbetstillfällen och mer än 25 procent av landets totala exportvärde. För svensk basindustri, som är internationellt konkurrensutsatt och utmärker sig genom långtgående förädling till högkvalitativa och specialiserade produkter, är en säker energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser en helt avgörande förutsättning för långsiktig tillväxt.

El är en råvara för basindustrin

Företagen inom SKGS använder runt 40 TWh el årligen, vilket motsvarar en fjärdedel av elanvändningen i landet. Insatta bränslen och el är råvaror i basindustrins processer och står för en stor andel av de totala kostnaderna. Basindustrin har också bedrivit ett kontinuerligt energieffektiviseringsarbete vilket över tid lett till allt lägre energiförbrukning per producerad enhet. Svensk basindustri ligger i internationell framkant när det gäller att effektivt använda insatt energi. I ett större perspektiv ingår basindustrin i en förädlingskedja i vilken i stort sett koldioxidfri el förädlas till internationellt efterfrågade produkter. Det finns således god anledning att säkerställa fortsatt konkurrenskraft i en förädlingskedja som främjar såväl tillväxt som miljö och klimat.

Utgångspunkt för ex ante reglering av nätföretagens nättariffer

SKGS konstaterar inledningsvis att gällande regelverk för bedömning av skälighet ska vara utgångspunkt för förhandsprövning av överförings- och anslutningsavgifter. Därmed gäller att krav ska ställas vad gäller såväl objektiva förutsättningar och subjektivt utförande i samma utsträckning som idag.

SKGS är ett samarbete mellan de fyra branschföreningarna Skogsindustrierna, Plast- & Kemiföretagen, SveMin och Jernkontoret. SKGS arbetar med den svenska basindustrins energifrågor. Basindustrin sysselsätter 400 000 personer och har ett exportvärde på 275 miljarder kronor

Bristande konsumentperspektiv

Som framgår av betänkandet berör förslaget i huvudsak nätföretagen och stor vikt läggs vid att öka förutsägbarheten för dem inför investeringar och att minska deras administrativa bördor. SKGS vill peka på att effekten för nätkunderna av förslagen står i direkt relation till dels regleringens förmåga att ställa krav på nätföretagen att effektivt och till låga kostnader överföra el till rimlig kvalitet stabilt över tid, dels till tillsynsmyndigheternas möjligheter att utöva effektiv tillsyn.

Utredningen konstaterar att beräkningen av kapitalbas och övergång till ny tillsynsmodell kan innebära överkompensation av vissa nätföretag men att effekten relativt snabbt kommer att bli mindre betydelsefull. Detta står i stark kontrast till den grundläggande förutsättningen att endast skäliga kostnader ska accepteras vid fastställande av intäktsram. Vidare kan ifrågasättas i vilken mån en sådan överkompensation är snabbt övergående.

Regleringens utformning och tillsynsmyndighetens effektiva tillsyn

I betänkandet anses nätnyttomodellen inte längre kunna användas vid fastställande av skäligheten i nätbolagens intäkter. Energimarknadsinspektionens sammantagna bedömning av de idag tillbuds stående verktygen för fastställande av skälig nivå för nätföretagens intäkter, inkluderande nätnyttomodellen, Data Envelopment Analysis, jämförelserapporter och nyckeltalsberäkningar, är att de är viktiga instrument som kompletterar varandra och att de är centrala för skälighetsbedömningen.

Enligt förslaget gäller att investeringar ska motsvara genomsnittskostnaden för att på ett rationellt och effektivt sätt genomföra likartade investeringar under liknande objektiva förutsättningar. Därmed kommer nätbolagens egna uppgifter om vad som skall anses vara en skälig kostnad de facto tillmätas stor betydelse. Detsamma kan antas vara fallet vid fastställande av särskilda skäl för investeringar som överstiger genomsnittskostnaden. Till detta kan läggas möjligheten att genom bemyndigande låta tillsynsmyndigheten att utan detaljgranskning godta investeringar upp till viss nivå, samt att endast investeringar som är *uppenbart obehövlige* kan nekas att läggas till kapitalbasen.

Sammantaget menar SKGS att det kan ifrågasättas om förslaget är så utformat att balans mellan nätbolagens respektive nätkundernas intressen verkligen kan nås. Införandet av en ex ante prövning av nättarifferna har inte till syfte och kan ej heller tillåtas att få till effekt att balansen mellan nätägare och nätkunder försämras och att nätbolagens övervältring av kostnader på nätkunderna ökar. Investeringar som en nätägare gör i en verksamhet som omfattas av ett faktiskt och rättsligt monopol kan ske med låg risk vilket bör tas hänsyn till vid bedömning av skälig avkastning. I ett samhällsligt perspektiv kan bestämmas en sådan WACC som främjar nätkundernas intresse av effektiv överföring av el till rimlig kvalitet till låg kostnad. Vidare bör närmare analyseras behovet och effekten av att öka resurserna för Energimarknadsinspektionens tillsyn i ett helhetsperspektiv.

För SKGS,

Mikael Möller
Plast- & Kemiföretagen